

СИСТЕМА ГРОМАДЯНСЬКО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПОЗАШКІЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Орлова О.Г.

Україна, м. Вільнянськ, Центр дитячої та юнацької творчості імені
В.Гнаровської м. Вільнянська Вільнянського району Запорізької області

Провідна ідея у вихованні дітей – це виховання людини з високими моральними якостями громадянина України. З цією метою накреслено шляхи здійснення виховання дитини. Насамперед, це тісний зв'язок національно-патріотичного, громадянського, художньо-естетичного і родинного виховання. В сучасних умовах розвитку суспільства всю виховну роботу потрібно спрямувати на виховання в учнів любові до рідного краю, до України, сприяти розвитку пізнавальної активності учнів, уміння відстоювати думку, твердо оцінювати події, виховувати почуття власної гідності, гуманні відносини до людей. Це виховання активної життєвої позиції, свідомого ставлення до громадянського обов'язку, коли єдність слова і діла стає повсякденною нормою поведінки.

В Центрі дитячої та юнацької творчості створено систему громадянсько-патріотичного виховання, циклу занять гуртків та студій, який орієнтований на доволі творчу, гармонійну особистість. Окремо проблемами громадянсько-патріотичного виховання займається клуб підлітків «Юність».

Громадянина України неможливо виховати без вивчення українських традицій, які розкривають патріотизм в його первинній сутності. І тому паралельно з практичними заняттями вокальної, хореографічної, акторської майстерності, декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва в календарно-тематичне планування включено теми для культурної спадщини нашого народу. Такі як «Український віночок в системі національної культури», «Культура історичного національного костюма», «Меценати української культури», «Корифеї української сцени», «Символіка кольорів та елементів орнаменту української національної вишивки», «Українська народна іграшка», «Варіації на тему української вузлової ляльки», «Магічна сила новорічних та різдвяних прикрас», «Петриківка. Минуле і сьогодення», «Пасхальний гомін».

Традиційними стали відкриті театралізовані заняття до свят календарно-обрядового циклу «Водохрещя в нашій країні», «З Вертепом по вулицях рідного міста», «В гостях у Василя та Меланки», «Різдвяний чобіток», театральні традиції у «Весняному циклі свят».

В рамках акції «Подарунок невідомому другу» у Центрі створено «Банк сувенірів», який впродовж року поповнюється роботами гуртків декоративно-ужиткового мистецтва. Під

часпроведення благодійних концертів до Дня Миколая виготовлені сувеніри вручаються дітям з особливими потребами у мерії міста, вихованцям Вільнянської школи-інтернат, зустрічі з якими для гуртківців стали традиційними.

Кожен рік Центр творчості розширює коло заходів з національного, громадянського та патріотичного виховання. Збирає все більше небайдужих, а також є активним учасником міських та районних заходів. Це і участь у районних заходах присвячених Дню міста, і участь Народного художнього колективу театр-студії «БЕМС» у краєзнавчому зльоті «Хортиця – козацька вольниця», районному етапі Всеукраїнської військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), мітингах Пам'яті до роковин Чорнобильської трагедії, визволення міста від німецько-фашистських загарбників, святкова розважальна програма до Міжнародного дня захисту дітей, поїздки гуртківців на вистави в театр ім. Магара, екскурсії по історичним місцям Запорізького краю, України. Рада лідерів ЦДЮТ ввела в традицію екологічні акції «Озеленимо рідний Центр», «Із маленької насінини починається ліс», «ЦДЮТ – наш дім, хай буде чисто в нім», «Живий куточок ЦДЮТ – на радість малечі міста».

Паралельно з системою гурткової роботи в даному напрямку працює клуб підлітків «Юність» при ЦДЮТ, який об'єднує школярів та молодь міста під час підготовки і проведення заходів присвячених Дню козацтва, «брейн-рингів» по правовому вихованню, зустрічей з учасниками бойових дій в зоні АТО. В рамках місячників безпеки та правового виховання актив клубу «Юність» співпрацює з працівниками правоохоронних органів. На базі ЗОШ №1 було проведено інтерактивний театр «Профілактика правової поведінки».

В школі учнівського самоврядування «Лідер», яка другий рік працює в Центрі дитячої та юнацької творчості, практикуються зустрічі з міською владою, представниками РДА, відділу освіти молоді та спорту, на яких обговорюються проблеми міста та шляхи їх вирішення. В березні був проведений перший міський фестиваль форум-театрів на соціальну тематику, на якому було порушено проблеми сучасної молоді.

Вже п'ятий рік стало доброю традицією святкування Всесвітнього дня дитини 20 листопада. Щороку нова авторська інтерактивна соціальна вистава («Як добре бути собою», «Острів БЕЗДІТЕЙ», «Попелюшка 2013», «У пошуках ключика щастя») об'єднує на сцені педагогів та вихованців, а для гостей свята працює магазин дитячих виробів «Від щирого серця», організований гуртківцями декоративно-ужиткового напрямку.

До Міжнародного дня рідної мови у гуртках створено тематичні куточки, проходять літературні читання, конкурси читців. А у Народному художньому колективі театр-студії «БЕМС» працює постійно діюча літературна вітальня. Студійці вивчають творчість поетів рідного краю, створюють тематичні композиції. Також оформлена світлиця «Від наших прабабусь», де зібрана колекція посуду, вишивок, предметів побуту, сімейних реліквій

вихованців.

На виховання почуття патріотизму та громадянської свідомості впливає залучення дітей до туристично-краєзнавчої роботи. На базі шкіл працюють філії Запорізького обласного Центру туризму і краєзнавства учнівської молоді, туристичні гуртки та секції. Результатом роботи туристичних гуртків ЦДЮТ є подорожі, пішохідні екскурсії та походи з метою вивчення рідного краю.

Усю виховну роботу ЦДЮТ висвітлено в проекті «Даруємо добро рідному місту». Впродовж року вихованці долають сходинки проекту. На початку навчального року педагоги та вихованці опрацювали, обговорили запропонований МОН України Проект Концепції з патріотичного виховання та включили в етапи проекту «Даруємо добро рідному місту» ряд рекомендованих заходів, які є актуальними на даному історичному етапі. Ось перелік найцікавіших справ Центру, які наповнюють сьогоднішнє життя наших вихованців:

- Благодійні акції «Лист пораненому», «Допоможемо бійцям АТО», «Допомога дітям переселенця», «Оберіг для воїна»;
- Тематичні заняття «Україна – єдина країна»;
- Оформлення дошки пам'яті «Герої не вмирають»(з інформацією про земляків, які загинули в зоні АТО);
- Започаткування «Стіни спілкування»;
- Тематична виставка-конкурс сувенірів, аксесуарів, виробів декоративно-ужиткового мистецтва гуртківців, батьків, педагогів «Моя квітуха Україна»;
- Конкурсна ігрова програма «Ми – нащадки козаків»;
- Засідання дискусійного клубу гуртківців вищого рівня з тренінгом «Ми – проти насильства»;
- Новорічні посиденьки «В гостях у Одарки» для лідерів учнівського самоврядування шкіл міста;
- Народознавчі хвилинки в гуртках «Традиції мого народу»;
- Флеш - моб для гуртківців основного та вищого рівнів «Вільна. Соборна. Єдина» до Дня Соборності України;
- Фестиваль патріотичної пісні «Не стидайся, то твоя земля», присвячений Дню пам'яті героїв Крут;
- Благодійні концерти «Ми - за мир в Україні» з перерахуванням коштів бійцям АТО.

Патріотичне виховання є важливим моментом розвитку особистості, без якого неможливий розвиток суспільства. Проблема громадянського та національно-патріотичного виховання молоді складна, багатогранна і водночас є найменш опрацьованою і найбільш актуальною як для системи освіти, так і для держави в цілому.

Процес формування особистості національно-свідомого громадянина України довготривалий, складний та важкий, особливо коли він ускладнюється реаліями сьогодення. Та ми намагаємося і будемо намагатися забезпечити цілісність виховання, залучаючи до участі у різноманітних виховних заходах батьків вихованців, громадськість, представників сучасного українського козацтва, державні та громадські організації. На мою думку такі спільні заходи сприяють зростанню авторитету громадянського та національно-патріотичного виховання, самовизначенню громадянської позиції та розвитку особистості кожного вихованця, будуть робити насиченим, змістовним і цікавим його життя.